

संदर्भ ग्रंथ सूची

मराठी

- अकोळकर ग. वि. (१९९५). शैक्षणिक समाजशास्त्राची रुपरेखा, श्री विद्या प्रकाशन पुणे.
- अहेर हिरा ((१९९५). उद्योन्मुख भारतीय समाजातील शिक्षण व शिक्षक, विद्या प्रकाशन नागपूर.
- कदम चा. प. व चौधरी ब. आ. (१९९२). शैक्षणिक मुल्यमापन, नूतन प्रकाशन पुणे.
- करंदीकर सुरेश (१९९५). शिक्षण आणि भारतीय समाज, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
- कुलकर्णी के. वि. (१९७७). शैक्षणिक मानसशास्त्र, श्री विद्या प्रकाशन पुणे.
- कुंडले म. बा. (१९९०). शैक्षणिक तत्वज्ञान व शैक्षणिक समाजशास्त्र, श्री विद्या प्रकाशन पुणे.
- पारसनीस, न. रा. (१९९०) प्रगत शैक्षणिक मानसशास्त्र, नूतन प्रकाशन पुणे.
- पारसनीस, न. रा. (१९९४). शिक्षणाची तात्विक व समाजशास्त्रीय भूमिका, नूतन प्रकाशन, पुणे.
- पवार ना. ग. (१९९५). उद्योन्मुख भारतीय समाजातील शिक्षण, नूतन प्रकाशन, पुणे.

English

- Best J. W. (1982). Research in Education, Pretic Hall of India Pvt Ltd. Delhi
- Buch M. B. (Ed.) (1974); A Survey of Research in Education Volume I Baroda India, Centre of Education and Psychology Baroda.
- Buch M. B. (Ed.) (1987); Second survey of Research in Education Volume II New Delhi.
- Buch M. B. (Ed.) (1987); Third survey of Research in Education, New Delhi.

Buch M.B. (Ed),(1990);Fourth survey of Research in Eduation New Dehli.

Good C.V. (Ed), (1973);Dictionary of Education.MC- Graw hill Book Company, New York.

Hussen T. and Pastlethwite T.N. (1985); The Inter national Encyclopaedia of Education, New york,Pergamon Press.

Page G.T; Thomas J.B; Marshall A.R.(1977); International Dictionary of Education, Great Britain.

Kumar K.L. (1996) Educational Technology, New Age International (P) Ltd Publisher New Dehli.

Das R.C. (1993) Educational Technology Basic tet stearling pub Ltd.New Dehli.

परिशिष्ट 'अ'

शिवाजी विद्यापीठाशी संलग्नित कोल्हापूर शहरातील संशोधनाशी संबंधित शिक्षणशास्त्र
महाविद्यालयांची यादी

शहरी विभाग

- १) शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, कागल
- २) कै. हणमंतराव तथा बाळासाहेब गणपतराव खुराडे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, कोल्हापूर
- ३) श्री. महाराणी ताराबाई अध्यापक महाविद्यालय, कोल्हापूर

ग्रामीण विभाग

- १) छत्रपती शिवाजी शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, रूकडी
- २) आचार्य जावडेकर शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, गारगोटी

परिशिष्टांची यादी

परिशिष्ट 'आ'

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील छात्राध्यापकांची यादी

आहेर एम. बी.	दबीर एस. डी.	उपाध्ये ए. वाय.
चव्हाण एल. एम.	गावडे पी. एन.	यादव एस. आर.
धेंडे एम. टी.	घेरडे डी. टी.	लबडे पी. आर.
ढोंबळे व्ही. एम.	जाधव एस. जी.	सोनवणे एस. आर.
गाडेकर बी. एम.	कदम जी. एन.	भोरे जी. पी.
गरडे व्ही. बी.	कुरणे ए. एम.	डाके पी. ए.
घोटी जी. एन.	रानडे पी. जी.	केदार ए. बी.
धुले व्ही. डी.	सावळकर ए. डी.	ओतारी एस. एस.
लोंढे एस. एस.	शिंदे एस. डी.	पठाण ए. आय.
वाघमारे डी. एम.	हैबतपुरे बी. एम.	पाटील जे. बी.
गुजर पी. जी.	पवार डी. जे.	सातपुते पी. बी.
जगदाळे ए. व्ही.	सूर्यवंशी के. बी.	दिघरणे व्ही. एस.
काशिदी एस.	गायकवाड डी. ए.	पाटील पी. आर.
व्ही.	घोरपडे एस. आर.	पांढरे ए. डी.
कोरे एस. एस.	माळी. डी. एस.	पाटील डी. व्ही.
माने. ए. टी.	मुलानी एच. डी.	सूर्यवंशी जी. डी.
शिंदे आर. डी.	पाटील के. टी.	झोंबाडे एस. एस.
आवचरआर.व्ही.	शेख एन. आर.	

कडुकर पी. एम.	पीटो जी. के.	गवाणे एन. एल.
अर्धापुरे एस.एस.	सपवनाकर ए. टी.	जोगदंड आर. यू.
भिलगी एस. एम.	सातपुते ए. व्ही.	काले डी. बी.
बोबडे यू. ए.	शिंदे एस. व्ही.	पाटील एम. एस.
सलोनी एम.वाय.	सोनवणे ए. ए.	भगत एस. आर.
हेबळे पी. के.	तिंबे व्ही. के.	गुरव ए. टी.
जोगदंड टी. पी.	वाघमारे बी. व्ही.	इंगवले ए. बी.
कदम एस. व्ही.	ठोकळे एम. बी.	जमादार आर. डी.
कलभइलो आर. व्ही.	आढाव एन. के.	कुंभार डी. जी.
कांबळे डी. व्ही.	बेहकर ए. सी.	वारके एन. एस.
कांबळे पी. एन.	डोंगरदिवे आय. आर.	डफळे एन. एल.
कंपाली एन. ए.	गोजरटे आर. एम.	कुलकर्णी ए. ए.
कुलकर्णी डी. एस.	मुळे जी. एम.	यादव व्ही. बी.
मंडलिक एम. व्ही.	पखाले एस. डी.	आचार्य व्ही. ए.
नागमोटी एस. सी.	फोलाने एस. डी.	गायकवाड व्ही. एस.
नवले एस. डी.	वीटकर एम. एफ.	जाधव एस. आर.
पांडव व्ही. बी.	देवगुंडे के. ए.	मालेकर एस. बी.
पाटील आर. बी.	कागदे पी. एस.	शेलार सी. जी.
पाटील एस. डी.	नार्वेकर एम. ने.	देवकर डी. एम.
पाटील टी. सी.	उदाळे डी. एम.	वाणे एस. एस.
पाटील व्ही. आर.	गोंगरे एन. एस.	कांबळे पी. डी.

खोत डी. एस.	सुर्यवंशी के. बी.	कांबळे डी. बी.
नलवडे एम. के.	येमके जी. पी.	लव्हटे एस. एस.
शेलार व्ही. एम.	जाधव यू. पी.	माने एस. डी.
सुगतेकर एस. पी.	कोळी एस. एस.	मोमीन मुखतार
पवार एस. एस.	कुलकर्णी एस. जी.	पांचाळकर ए. बी.
अराणी बी. डी.	महाजन एस. डी.	पाटील आर. एस.
भोसले आर. एम.	फुले एस. एल.	पाटील ए. बी.
बीराजदार व्ही. सी.	देशमुख आर. एच.	पाटील आर. एस.
देशपांडे जी. एस.	जाटेवाडकर ए. एन.	पोतदार एस. बी.
घायगुडे एल. व्ही.	काजवे एन. बी.	राजीगरे एस. आर.
गुंजकर एस. आर.	पाटील एस. ए.	सादळे एस. बी.
जाधव एस. जे.	आंबेडकर एन. ए.	सांळुंखे ए. आर.
कोरे जे. जी.	बागल के. डी.	संकपाळ एस. के.
कोरे एस. एस.	चौगुले एस. बी.	शिंदे यू. एस.
कुलकर्णी ए. ए.	एस. एम. दीवसी.	सुगवे बी. सी.
कुंभार एस. बी.	बदुडे टी. के.	अवघडे ए. डी.
लोणी एस. एस.	गवळी ए. व्ही.	गायकवाड एम. एन.
मुंद्रावळे एन. एस.	गोमरे एस. एस.	कांबळे आर. आर.
मौरोणा एल. इ.	गोंधळी पी. डी.	खडतरे एल. डी.
पाटील एल. ए.	जाधव ए. ए.	खैरे व्ही. व्ही.
पवार. आर. आर.	जीरगे ए. पी.	कुंभार जी. जी.

मासकर ए. पी.
 पाटील एस. व्ही.
 पाटील एस. एस.
 पाटील एन.एम.
 पोखरकर एस. बी.
 तांबोळी बी. के.
 कोळी एस. एम.
 पाटील एस. पी.
 पाटील के. एच.
 साळोखे एस. एम.
 वाघमोडे जी. आर.
 संखेरे एन. एस.
 टोमे एम. ए.
 बनसोडे एन. सी.
 होनावले एन. ए.
 जमादार एस. एस.
 पाटील आर. आर.
 मेघरे एस. एन.
 शेख आर. पी.
 स्वामी एस. ए.
 चव्हाण के. व्ही.

खोडचवाडकर एसा. व्ही.
 नाईक एम. डी.
 धेंडे आर. ए.
 कदम जी. जी.
 थोरात एस. आर.
 कांबळे ए. बी.
 उने एस. जी.
 पाटील ए. बी.
 बनसोडे पी. डी.
 बरचंदे एस. सी.
 चोडे डी. एम.
 धारेकर व्ही. एम.
 हिंगे एस. एस.
 कुरणे एस. बी.
 लोहार डी. जी.
 लोखंडे एस. बी.
 मोहिते एल. के.
 शिवशारद डी. बी.
 विचारे ए. डी.
 येले डी. व्ही.

बलवंतराव एस. एसा.
 भोकरे व्ही. टी.
 भोले डी. एस.
 चव्हाण ए. जी.
 चावरे एस. के.
 एरंडे आर. एन.
 गोगवले के. एस.
 जोगळे ए. जी.
 कांबळे एस. एन.
 खराडे डी. एच.
 निर्मळे आर. ए.
 पाटील ए. डी.
 कोंडेकर एस. ए.
 डोळस एस. एल.
 गव्हाणे आर. एस.
 गव्हाटे एस. व्ही.
 नाळे यू. के.
 कांबळे जे. आर.
 मकानदार आय. आय.
 मस्के के. एस.

बनसोडे एन. एस.	हीतरगे आर. जी.	सुर्यवंशी यू. बी.
भालेराव पी. आर.	जाधव टी. एन.	सुतार टी.के.
कदम आर. व्ही.	जाधव आर. आर.	स्वामी ए. ए.
कदम एस. पी.	जमदाडे एस. आर.	खोचवाडकर एस. व्ही.
काकडे ए. एस.	कलसे डी. पी.	शेख आर. डी.
कोंडेकर आय. बी.	कांबळे डी. पी.	ढाले एस. जी.
कोरे पी. एल.	कांबळे ए. एस.	नाईक एम. डी.
कुलकर्णी ए. एस.	किल्लेदार आर एस.	वाडजे ए. आर.
कुलकर्णी जी. ए.	लोहार व्ही. आर.	चव्हाण एस.एस.
पाटील डी. एस.	मोरे एस. व्ही.	काटके बी. जी.
पाटील एन. एस.	नदाफ डी. एन.	पोलीचला पी एन.
राठोड आर. डी.	नलवडे व्ही. आर.	पुजारी जी. एन.
शिंदे एस. पी.	पाटील जे. एस.	साळुंखे टी.बी.
तांबोळी आर. जी.	पाटील एस. ए.	तवार एम.एल.
पागलादिवटे आर. एस.	सावंत एस. एन.	बीगे एल. आर.
आडिंगे बी. एम.	सय्यद एस. के.	करनाडे एस.एम.
भोसले पी. पी.	शेख जी. एच.	कटके व्ही.बी.
चौगुले व्ही. ए.	शिंदे एस. आर.	कृष्णसागर व्ही. एम.
देसाई बी. बी.	साळुंखे व्ही. एस.	नागरगोजे ए. एम.
गुजर के. जे.	सोहालकर व्ही. पी.	सोनगाळकर एन.एस.
गुरव एस. जी.	सोनटके डी. एल.	थंगे व्ही.सी.

गायकवाड आर.आर

कणसे आर.एस.

राठोड एस. आर.

साठे पी. आर.

शेख एस. एस.

शेख डी. डी.

उदगे एस. जी.

फडकर एस. बी.

देशमुख एस.जी.

कांबळे एस. एस.

राऊत ए. एन.

मगदूम एस. डी.

आहूजा एल.एस.

गोडे बी. वाय.

परिशिष्ट ३
 प्रसार माध्यम प्रश्नावली
 माहिती
 विभाग - १

१. नांव:-
 २. पत्ता:-
 ३. महाविद्यालय:-
 ४. तारीख:-

विभाग - २

खालील विधाने प्रसार माध्यमातील दूरचित्रवाणी आणि छापील माध्यमाशी संबंधित आहे.

प्रसार माध्यमाशी संबंधित आपले मत योग्य रकाण्यात () अशा दर्शवावे.

- १) तुम्ही दूरचित्रवाणी पहाता का ?
 २) खालील दिवसामध्ये दूरचित्रवाणी पहाण्यासाठी तुम्ही किती वेळ देता.
 वेळ इतर दिवशी रविवार किंवा सुट्टीच्या दिवशी
 ३०मी ते १ तास
 १ तास ते २ तास
 २ तास ते ३ तास
 ३ तास ते जास्त
 ३) दूरचित्रवाणी वरील कार्यक्रम पहाण्यासाठी तुम्ही किती वेळ देता ?

कार्यक्रम

आठवड्यातून ४ आठवड्यातून कधीतरी कधीही नाही

वेळा केला जास्त

२ वेळा

१) चित्रपट चित्रपटाशी

संबंधित कार्यक्रम

२) मालिका

३) जाहिराती

४) माहितीपट

५) बातमी आणि बातमी

संबंधित कार्यक्रम

६) किर्ती विषयक

कार्यक्रम

७) गंमतीदार खेळ आणि

कार्यक्रम

८) इतर

४) तुम्ही वर्तमान पत्र वाचता का? होय/नाही

५) पुढील दिवशी वर्तमान पत्र वाचण्यासाठी तुम्ही किती वेळ देता.

वेळ

इतर दिवशी

रविवार किंवा सुट्टी

१०मी ते ३०मी

३०मी ते १तास

१तास ते २तास

२तास ते ३तास

३ तासापेक्षा जास्त

६)वर्तमान पत्रातील विविध लेख वाचण्यासाठी तुम्ही आठवड्यातून किती वेळ देता.

लेख	आठवड्यातून ४ वेळा	आठवड्यातून २	आठवड्यातून	आठवड्यातून कधीही
	पेक्षा जास्त	वेळा	कधीतरी	नाही.

१)मुख्य शिर्षक

२) मुख्य बातमी

३)प्रादेशिक बातमी

४)जागतीक बातमी

५)खेळा विषयक बातमी

६)जाहिराती

७)विक्री विषयक लेख

८) मासिकातील विविध लेख वाचण्यासाठी तुम्ही किती वेळ देता.

लेख	आठवड्यातून ४ वेळा	आठवड्यातून २	आठवड्यातून	कधीही
	पेक्षा जास्त	वेळा	कधीतरी	नाही

१. लघुकथा

२. मुलाखाती

३.माहितीविषयक लेख

४.राजकीय लेख

५.संपादकीय लेख

६.जाहिराती

७. विनोदी विनोदी मालिका

८.इतर

**परिशिष्ट : 'ई'
अभ्यास सवयी प्रश्नावली**

	नेहना किंवा बहुधा	कधी कधी	काचित किंवा कधीच नाही
	अ	ब	क
१. मी दररोज अभ्यास करतो.	अ	ब	क
२. मी दिवसाच्या ठराविक वेळीच अभ्यास करतो.	अ	ब	क
३. मी रोज गृहपाठ करून नेतो.	अ	ब	क
४. फार वेळ अभ्यास करावयाचा असल्यास मधून मधून विश्रांती घेतो.	अ	ब	क
५. माझ्याजवळ पुस्तके व अभ्यासाची इतर सर्व साधने असतात.	अ	ब	क
६. अभ्यास करताना आजूबाजूच्या गोष्टींमुळे लक्ष विचलित होते.	अ	ब	क
७. अभ्यासाला सुरुवात केल्यानंतर विषयात आपोआप गोडी वाटू लागते.	अ	ब	क
८. माझ्या भवितव्याच्या दृष्टिने या विषयाचे महत्त्व काय आहे ते माझ्या ध्यानात असते.	अ	ब	क
९. एकदा अभ्यासाला बसल्यावरसुद्धा इतर बऱ्याच गोष्टी मनात येत राहातात.	अ	ब	क
१०. प्रकरण वाचण्यापूर्वी मी ते चाळतो अथवा सारांश, रूपरेखा दिलेला अभ्यास वाचतो.	अ	ब	क
११. वाचताना टिपणे उतरवून घेतो.	अ	ब	क
१२. वाचनानंतर काय वाचले ते आठवण्याचा प्रयत्न करतो.	अ	ब	क
१३. वाचताना कठीण शब्द आला तरीही तसाच पुढे वाचतो.	अ	ब	क
१४. प्रत्येक मुद्दा समजण्याच्या हेतूने काळजीपूर्वक वाचन करतो.	अ	ब	क
१५. वाचताना मी पुटपुटतो ; अगदी मनातल्या मनात वाचत नाही.	अ	ब	क

	अ नेहनी किंवा बहुधा	ब कधी कधी	क कचित किंवा कधीच नाही
१०. प्रकरण वाचण्यापूर्वी मी ते चाळतो अथवा सारांश, रूपरेखा दिलेला अभ्यास वाचतो.	अ	ब	क
११. वाचताना टिपणे उतरवून घेतो.	अ	ब	क
१२. वाचनानंतर काय वाचले ते आठवण्याचा प्रयत्न करतो.	अ	ब	क
१३. वाचताना कठीण शब्द आला तरीही तसाच पुढे वाचतो.	अ	ब	क
१४. प्रत्येक मुद्दा समजण्याच्या हेतूने काळजीपूर्वक वाचन करतो.	अ	ब	क
१५. वाचताना मी पुटपुटतो ; अगदी मनातल्या मनातं वाचत नाही.	अ	ब	क
१६. विषयाचे महत्त्व किंवा अवघडपणा यानुसार वाचनाचा वेग बदलतो.	अ	ब	क
१७. वाचताना आकृत्या, आलेख वगैरेचा काळजीपूर्वक अभ्यास करतो.	अ	ब	क
१८. वर्गात शिक्षक शिकवीत असताना टिपणे उतरवून घेतो.	अ	ब	क
१९. घरी आल्यावर पुस्तकातील टिपणे आणि शिक्षकांची टिपणे एकत्र	अ	ब	क
२०. कांही न समजल्यास शिक्षकांची अथवा मित्रांची मदत घेतो.	अ	ब	क
२१. वर्गात होणाऱ्या अभ्यासाची पूर्वतयारी करून घेतो.	अ	ब	क
२२. शाळेत/कॉलेजात रिकामा वेळ मिळाल्यास अभ्यास करतो.	अ	ब	क
२३. शाळा/कॉलेजात वेळेवर जातो.	अ	ब	क
२४. कामामुळे बऱ्याच वेळा गैरहजर राहावे लागते.	अ	ब	क
२५. पाठांतर करावयाचे झाल्यास मी त्या साहित्याचे भाग पाडून एक एक भाग करतो.	अ	ब	क
२६. न समजले तरीसुद्धा पाठांतर करतो.	अ	ब	क
२७. मार्ग झालेल्या अभ्यासाची वारंवार उजळणी करतो.	अ	ब	क
२८. वाचनालयात अभ्यासाचे साहित्य वाचतो.	अ	ब	क
२९. परीक्षेच्या आदल्या दिवशी नेहमीच्या वेळीच झोपतो.	अ	ब	क

	अ नेहमी किंवा बहुधा	ब कधी कधी	क काचित किंवा कधीच नाही
३०. परीक्षेच्या सुरुवातीला संपूर्ण प्रश्नपत्रिका काळजीपूर्वक वाचून काढतो.	अ	ब	क
३१. परीक्षेत विचारलेल्या प्रश्नांची क्रमानेच उत्तरे लिहितो.	अ	ब	क
३२. परीक्षेत वेळेची विभागणी लिहावयाचे प्रश्न लक्षात घेऊन करतो.	अ	ब	क
३३. परीक्षेच्या आदल्या रात्री स्वतः तयार केलेली टिपणे वाचतो.	अ	ब	क
३४. परीक्षेच्या आदल्या रात्री बाजारात उपलब्ध असलेली तयार टिपणे वाचतो.	अ	ब	क
३५. परीक्षेत उत्तर लिहिताना प्रथम उत्तराची कच्ची रूपरेखा तयार करतो	अ	ब	क
३६. परीक्षेच्या सुरुवातीस मनावर एक प्रकारचे दडपण असते.	अ	ब	क
३७. परीक्षा झाल्यानंतर येत असलेल्या कांही गोष्टी विसरलेल्या किंवा चुकलेल्या आहेत असे ध्यानात येते.	अ	ब	क
३८. चाचणी परीक्षा, कसोट्या इत्यादीच्या निकालांची योग्य दखल येतो.	अ	ब	क
३९. परीक्षेच्या निकालावरून स्वतःचे कोणते विषय कच्चे आहेत.	अ	ब	क
४०. परीक्षांचे निकालावरून स्वतःचे कोणते विषय कच्चे आहेत ते तपासतो.	अ	ब	क
४१. परीक्षेचा निकाल प्रतिकूल लागल्यास मी निराश होतो.	अ	ब	क
४२. परीक्षेच्या निकालानंतर आपल्याला मिळालेल्या गुणांची इतरांच्या गुणाशी मी तुलना करतो.	अ	ब	क
४३. माझ्या अभ्यासाच्या सवयीत सुधारणा करण्यास वाव आहे. असे मला वाटते.	अ	ब	क
४४. अभ्यासाच्या योग्य सवयीबद्दलचे मार्गदर्शन मला शिक्षकांकडून मिळते.	अ	ब	क
४५. अभ्यासाच्या योग्य सवयीबद्दलचे मार्गदर्शन करण्याची व्यवस्था झाल्यास मी त्यात सहभागी होईल.	अ	ब	क